In de zaak:

REGERING VAN DE ITALIAANSE REPUBLIEK

te dezer zake domicilie gekozen hebbende ter Legatie van Italië te Luxemburg,

Eisende Partij

vertegenwoordigd door Professor Ricardo Monaco te Rome, Juridisch Adviseur bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Rome, als Gemachtigde,
bijgestaan door Mr Cesare Arias,
Substituut-Landsadvocaat, Rome,

tegen

HOGE AUTORITEIT VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL

te dezer zake domicilie gekozen hebbende Place de Metz 2 te Luxemburg,

Verwerende Partij

vertegenwoordigd door Mr Nicola Catalano,
Juridisch Adviseur bij de Hoge Autoriteit, als Gemachtigde,
bijgestaan door Mr Jean Coutard,
Advocaat bij de Raad van State en het Hof van Cassatie, Parijs,

betreffende het beroep tot vernietiging van de Beschikkingen van de Hoge Autoriteit, Nos. 1-54, 2-54 en 3-54, alle gedateerd 7 Januari 1954,

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt:

M. Pilotti, *Voorzitter,*
P. J. S. Serrarens en Ch. L. Hammes, *Voorzitters van resp. de Eerste en de Tweede Kamer,*
O. Riese, L. Delvaux, J. Rueff en A. van Kleffens, *Rechters,*
Advocaat-Generaal: M. Lagrange,
Griffier: A. Van Houtte,

wijst het volgende

VONNIS

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN:

Aangezien de Regering van de Italiaanse Republiek op 18 Februari 1954 ter Griffie van het Hof een verzoekschrift heeft ingediend, strekkende tot vernietiging van de Beschikkingen van de Hoge Autoriteit, Nos. 1-54, 2-54 en 3-54, alle gedateerd 7 Januari 1954, gepubliceerd in het *Publicatieblad van de Gemeenschap van 13 Januari 1954;*

Aangezien het verzoekschrift is ingediend binnen de termijn, bedoeld in de derde alinea van artikel 33 van het Verdrag junctis de artikelen 84 en 85 van het Reglement van het Hof van Justitie en aangezien de Gemachtigde en de advocaat overeenkomstig de voorschriften zijn aangewezen;

Aangezien aan de hand van de hieronder vermelde Beschikkingen en de door partijen overgelegde bescheiden de feiten als volgt kunnen worden samengevat:

Op grond van artikel 60 van het Verdrag heeft de Hoge Autoriteit op 2 Mei 1953 de Beschikkingen 30-53 en 31-53 gegeven, welke de volgens artikel 60, lid 1, verboden praktijken nader omschrijven en, met betrekking tot de staalmarkt, voorschriften voor de openbaarmaking van de prijsschalen en verkoopsvoorwaarden bevatten. Krachtens deze Beschikkingen waren de ondernemingen verplicht haar prijsschalen vooraf openbaar te maken en de hierin vermelde prijzen strikt toe te passen, met dien verstande, dat iedere afwijking van de prijsschalen volgens deze Beschikkingen een verboden discriminerende praktijk vormde.

Op 7 Januari 1954 heeft de Hoge Autoriteit bij de thans bestreden Beschikkingen 1-54 en 2-54 een andere regeling getroffen.

Volgens dit nieuwe stelsel levert afwijking van de openbaar gemaakte prijzen geen verboden praktijk meer op, indien de verkoper kan bewijzen, dat de betrokken transactie niet binnen de categorieën van de in zijn prijsschaal vermelde transacties valt, ofwel dat de afwijking op gelijke wijze op alle onderling vergelijkbare transacties is toegepast (Beschikking 1-54). — Bovendien is, alleen voor de staalmarkt, een gemiddelde marge van 2,5 % ingevoerd, waarbinnen afwijking is toegestaan van de prijsschalen voor de binnen de laatste zestig dagen

afgesloten transacties, zonder dat een nieuwe prijsschaal vooraf openbaar gemaakt behoeft te worden (Beschikking 2-54). — Tenslotte moeten, ten behoeve van de nodige contrôle, de ondernemingen iedere veertien dagen bij de Hoge Autoriteit een verslag indienen aangaande de op de staalmarkt toegepaste prijsverschillen (Beschikking 3-54);

Aangezien de vermelde Beschikkingen en daarop betrekking hebbende mededelingen in het *Publicatieblad van de Gemeenschap 1953, blz. 109-112, en 1954, blz. 217-224,* zijn gepubliceerd;

Aangezien de Regering van de Italiaanse Republiek in haar verzoekschrift de bovenvermelde Beschikkingen bestrijdt en het Hof verzoekt:

„te vernietigen de Beschikkingen van de Hoge Autoriteit, Nos. 1-54, 2-54 en 3-54, alle gedateerd 7 Januari 1954",

welke eis gedurende de openbare zitting is verminderd tot vernietiging van artikel 1 van Beschikking 1-54, van de artikelen 1, 2 en 3 van Beschikking 2-54 en van Beschikking 3-54;

Aangezien de Regering van de Italiaanse Republiek ter staving van het beroep in haar memories de volgende middelen aanvoert:

A. — Schending van het Verdrag;

B. — „Détournement de pouvoir";

Aangezien de aldus ingeroepen middelen als volgt kunnen worden samengevat:

a) Schending van artikel 60, lid 1, juncto artikel 4 *b* van het Verdrag door Beschikking 1-54: het Verdrag heeft tussen het beginsel van openbaarmaking en dat van non-discriminatie een zo onverbrekelijke band geschapen, dat alleen de vroegere regeling als rechtmatig kan worden aangemerkt. Door het toelaten van afwijkingen van de prijsschalen wordt het in het Verdrag voorziene stelsel van vaste prijzen vervangen door een stelsel van beweeglijke prijzen en wordt gelegenheid tot ongeoorloofde begunstiging van sommige kopers geopend, daar geen enkele koper meer in de gelegenheid is vast te stellen, of de van hem gevraagde prijs al dan niet geoorloofd is. Bovendien houdt de nieuwe regeling geen rekening met de in het Raadgevend Comité en de Raad van Ministers geuite voorbehouden. Daarbij komt nog, dat het Verdrag geen omschrijving geeft van „vergelijkbare transacties"; dientengevolge hebben de ondernemingen het zodoende in de hand iedere transactie tot een „niet vergelijkbare" te

maken en zich te onttrekken aan de op deze overtredingen van het verbod van discriminatie gestelde sancties. Tenslotte benadeelt een gelijkelijk aan verschillende kopers toegestane prijsverlaging de zwakste concurrenten, dat wil zeggen de Italiaanse staalmarkt.

b) Schending van artikel 60, lid 2, van het Verdrag door de Beschikkingen 2-54 en 3-54: het toelaten van afwijkingen van de openbaar gemaakte prijsschalen maakt inbreuk op het door het Verdrag voorgeschreven stelsel: uit de beginwoorden van artikel 60, lid 2, „teneinde het bovenstaande te bereiken" blijkt, dat de verplichting tot openbaarmaking werd voorgeschreven ter verzekering van de eerbiediging van het discriminatieverbod. De dientengevolge tussen de leden 1 en 2 van artikel 60 bestaande nauwe band wordt door de nieuwe regeling niet geëerbiedigd; zij maakt discriminaties mogelijk, die in enkele gevallen zelfs meer dan 2,5 % kunnen bedragen. Anderzijds — middel, voor het eerst opgeworpen in de repliek — houdt de nieuwe regeling geen rekening met de in het Raadgevend Comité en de Raad van Ministers uitgesproken voorbehouden. De openbaarmaking is volgens het Verdrag een onmisbaar middel om discriminatie te verhinderen; slechts volledige openbaarmaking verzekert een gelijke behandeling van alle kopers. Hieruit volgt, dat de Hoge Autoriteit in het algemeen niet het recht heeft welke afwijkingen van de prijsschalen dan ook toe te staan. De woorden „in de mate en in de vorm zoals deze door de Hoge Autoriteit worden voorgeschreven" in artikel 60, lid 2*a*, geven de Hoge Autoriteit alleen het recht de modaliteiten van de openbaarmaking te regelen, niet echter het recht, de inhoud hiervan vast te stellen. Bovendien worden door Beschikking 2-54 de ondernemingen in staat gesteld, de toegepaste afwijkingen zestig dagen lang geheim te houden. De uitzondering voor transacties die niet binnen de in de prijsschaal vermelde categorieën vallen geeft de gelegenheid zowel de verplichting tot openbaarmaking alsook het verbod van discriminatie te ontduiken en zich aan elk onderzoek te onttrekken. De nieuwe regeling maakt het mogelijk de openbaarmaking van de toegepaste prijzen achterwege te laten. Ook op deze gronden is de Beschikking met de letter en de geest van het Verdrag in strijd.

c) Schending van paragraaf 30, No. 2, van de Overeenkomst met betrekking tot de Overgangsbepalingen: de bestreden Beschikkingen staan de niet-Italiaanse staalproducenten toe, op de Italiaanse markt kortingen te geven, welke, dank zij de invoering van de gemiddelde prijsafwijking van 2,5 %, in bijzondere gevallen tamelijk hoog kunnen zijn. De Hoge Autoriteit mocht, zoals uit de bovenvermelde bepaling volgt, zonder toestemming van de Italiaanse Regering geen kortingen ten aanzien van de openbaar gemaakte prijsschalen toestaan. Iedere korting op de prijzen van buitenlandse ondernemingen ten gunste van

Italiaanse kopers vormt een bedreiging voor de Italiaanse staalindustrie. Het feit, dat in de andere landen der Gemeenschap kortingen op de prijzen mogen worden gegeven, rechtvaardigt nog niet, dat zij in Italië zouden mogen worden toegepast.

d) „Détournement de pouvoir": er is steeds sprake van „détournement de pouvoir", wanneer de Hoge Autoriteit bij de uitoefening van de haar door het Verdrag verleende bevoegdheid het Verdrag schendt. De Hoge Autoriteit heeft deze bevoegdheid tot andere doeleinden aangewend dan tot die, welke zij volgens het Verdrag had moeten nastreven. Zij is verplicht:

1° de bevoegdheid bedoeld in artikel 60, lid 1, slechts aan te wenden tot het definiëren van discriminerende praktijken; in feite heeft zij er echter naar gestreefd discriminaties toe te staan en aan inbreuken op haar vroegere Beschikkingen elk onwettig karakter te ontnemen;

2° de bevoegdheid bedoeld in artikel 60, lid 2, aan te wenden tot het vaststellen van de modaliteiten en de vorm van de openbaarmakingen; in feite heeft zij echter het doel nagestreefd afwijkingen van de prijsschalen te wettigen.

Tenslotte houdt Beschikking 3-54 „détournement de pouvoir" in; immers, hoewel zij blijkens de daarop gegeven toelichting op het voorkomen van discriminatie is gericht, moet zij in feite er toe dienen afwijkingen te wettigen;

Aangezien het verzoekschrift overeenkomstig het tweede lid van artikel 33 van het Reglement van het Hof van Justitie op 19 Februari 1954 aan de Hoge Autoriteit is betekend;

Aangezien het verweerschrift ter Griffie is ingediend binnen de termijn, bedoeld in het eerste lid van artikel 31 van het Reglement van het Hof van Justitie;

Aangezien de Gemachtigde en de advocaat van de Hoge Autoriteit overeenkomstig de voorschriften zijn aangewezen;

Aangezien de Hoge Autoriteit in haar verweerschrift het Hof verzoekt:

„te verwerpen het beroep, ingesteld bij het op 18 Februari 1954 ingediende en op 19 Februari 1954 betekende verzoekschrift van de

Regering van de Italiaanse Republiek en de eisende partij te veroordelen tot vergoeding van de honoraria, kosten en andere eventuele uitgaven";

Aangezien de Hoge Autoriteit in haar dupliek haar conclusies heeft aangevuld met het verzoek:

„overeenkomstig lid 3 van artikel 29 van het Reglement van het Hof van Justitie de nieuwe middelen, vervat in de repliek, voor zover het Hof hiertoe aanleiding vindt, niet ontvankelijk te verklaren";

Aangezien de Hoge Autoriteit tegenover de door de eisende partij aangevoerde middelen verschillende argumenten stelt, welke als volgt kunnen worden samengevat:

a) Het middel schending van artikel 60, lid 1, juncto artikel 4 *b* van het Verdrag:

Dit middel is niet gegrond. Immers, de nieuwe regeling is logischer dan de vorige. Het is duidelijk, dat een verkoper, die bij alle vergelijkbare transacties regelmatig van zijn prijsschalen afwijkt, daarmede geen enkele discriminatie begaat. Bovendien verhoudt de verplichting tot openbaarmaking zich tot het verbod van discriminatie slechts als een middel; een doel op zichzelf is zij dus niet. Het voordeel van een doeltreffende contrôle van de prijspolitiek door de kopers kan een star stelsel als het vroegere slechts dan bieden, wanneer de prijzen stabiel zijn of een stijgende tendens vertonen; bij dalende tendens echter, hetgeen het geval was op het tijdstip, waarop de bestreden Beschikkingen genomen werden, is een doeltreffende contrôle door de kopers niet te verwachten; er vinden dan afwijkingen naar beneden plaats en deze betekenen een voordeel voor de kopers, zodat dezen zich hierover niet zullen beklagen. Het is niet juist, dat het Verdrag een stelsel van vaste prijzen voorziet. Overeenkomstig artikel 29, lid 3, van het Reglement van het Hof van Justitie, wordt het Hof verzocht, de in de repliek nieuw naar voren gebrachte middelen als niet-ontvankelijk te verwerpen. Overigens zijn deze middelen niet gegrond; weliswaar heeft de Hoge Autoriteit het advies van het Raadgevend Comité en van de Raad van Ministers in te winnen, zij is echter niet gehouden die adviezen op te volgen; bovendien is de bevoegdheid van de Hoge Autoriteit tot het toestaan van een marge door deze lichamen in beginsel erkend.

Het kenmerk van onvergelijkbaarheid is een objectief criterium, dat aan de willekeur van de ondernemingen is onttrokken, al moet worden toegegeven, dat vaststelling van de vergelijkbaarheid in de praktijk soms moeilijk kan zijn. Het verwijt van aan de Italiaanse staalmarkt toegebrachte schade is ongegrond, daar ook Italië de concurrentie

van de gemeenschappelijke markt moet aanvaarden en geen aanspraak kan doen gelden op verdergaande bescherming, dan haar bij paragraaf 30 van de Overeenkomst met betrekking tot de Overgangsbepalingen wordt gegeven.

b) Het middel schending van artikel 60, lid 2, van het Verdrag door de Beschikkingen 2-54 en 3-54:

Het Hof wordt verzocht de voor de eerste maal in de repliek naar voren gebrachte middelen overeenkomstig artikel 29, lid 3, van het Reglement van het Hof van Justitie als niet-ontvankelijk te verwerpen. Overigens is het middel niet gegrond. Immers, de voorschriften betreffende de verplichting tot openbaarmaking vormen een hulpmiddel voor het bereiken van de in artikel 60, lid 1, vermelde doelstellingen, maar geenszins het enige. In lid 2 wordt aan de Hoge Autoriteit een ruime discretionnaire bevoegdheid gegeven; uit de woorden „in de mate" vloeit het recht voort tot kwantitatieve begrenzing van de inhoud van de openbaarmakingen en derhalve de bevoegdheid te bepalen, welke prijsvormende elementen openbaar moeten worden gemaakt en welke niet. Hierbij moet de Hoge Autoriteit, zoals volgt uit de woorden „met name", alle in artikel 60, lid 1, en in de artikelen 2 tot 4 van het Verdrag vermelde doelstellingen in acht nemen; naast het tegengaan van discriminatie en oneerlijke concurrentie moet zij onder andere zo laag mogelijke prijzen bewerkstelligen en prijsafspraken tot verdeling en uitbuiting van de markt tegengaan. De nieuwe regeling houdt met al deze gezichtspunten rekening en maakt tevens, dank zij de bij Beschikking 3-54 ingestelde verplichte veertiendaagse berichtgeving, een meer doeltreffende contrôle mogelijk.

Het nieuwe stelsel blijkt noodzakelijk teneinde de producenten in staat te stellen zich aan de prijsschommelingen aan te passen. Immers, een strikte toepassing van een stelsel van voorafgaande openbaarmaking en van een voortdurend bijwerken van de prijsschalen in verband met iedere prijsschommeling, hoe gering ook, zou de vrije prijsvorming hebben verhinderd; zij zouden slechts hebben kunnen voortkomen uit afspraken tussen de producenten, hetgeen onverenigbaar is met het Verdrag.

Het verwijt, dat met afwijkende meningen van het Raadgevend Comité en de Raad van Ministers geen rekening is gehouden, is wegens de boven onder *a* vermelde redenen eveneens ongegrond.

De bewering van de eisende partij, dat de ondernemingen de prijsafwijkingen gedurende zestig dagen geheim kunnen houden is niet juist, aangezien de bij Beschikking 3-54 voorgeschreven veertiendaagse berichtgeving deze aan het licht brengt.

De vrijstelling van de verplichting tot openbaarmaking van die transacties, welke niet binnen de categorieën van de in de prijsschaal vermelde transacties vallen, is gerechtvaardigd: er zijn nu eenmaal transacties, welke geheel buiten het gebruikelijke kader vallen en dientengevolge nimmer discriminatie kunnen opleveren. Het is echter praktisch onmogelijk in de voorschriften betreffende de openbaarmaking van te voren nader te bepalen, welke transacties uniek — dus van bijzondere aard — zijn en derhalve niet binnen de categorieën van de in de prijsschaal vermelde transacties vallen.

Het is eveneens niet juist, dat de ondernemingen in bijzondere gevallen zeer grote afwijkingen van de prijsschalen zullen kunnen toepassen, daar het verbod van discriminatie hieraan in de weg staat; overigens zullen zij praktisch nooit kunnen wachten tot een gemiddelde afwijking van 2,5 % is bereikt, maar zullen zij tevoren hun prijsschalen moeten wijzigen, wanneer zij niet het risico willen lopen van een tijdelijke stillegging van hun zaken of van overtreding van de voorschriften tot openbaarmaking.

Beschikking 2-54 tast de verplichting tot openbaarmaking geenszins aan: zij staat slechts onbeduidende afwijkingen van de prijsschalen toe: deze blijven, zoals voorheen, doorslaggevend.

c) Het middel van schending van paragraaf 30, No. 2, van de Overeenkomst met betrekking tot de Overgangsbepalingen:

Dit middel is niet gegrond. Immers, paragraaf 30, No. 2, bevat uitsluitend het verbod voor de niet-Italiaanse ondernemingen om zich bij het verkopen van staal op de Italiaanse markt aan de aanbiedingen van de Italiaanse producerende ondernemingen aan te passen. Dit verbod blijft evenals tevoren bestaan; de Italiaanse producenten worden doeltreffend beschermd, aangezien de buitenlandse ondernemingen, dank zij de voorlopig nog bestaande douanerechten en dank zij de noodzakelijkheid de transportkosten in rekening te brengen, in Italië tegen hogere prijzen moeten verkopen dan in de andere landen van de Gemeenschap. Zou dit bij wijze van uitzondering niet het geval zijn, dan moeten zij dit als een gevolg van de vrije concurrentie aanvaarden. Dit zou ook bij de vroegere regeling mogelijk zijn geweest.

d) Het middel van „détournement de pouvoir":

Dit middel is niet gegrond. Van „détournement de pouvoir" kan slechts dan sprake zijn, wanneer de Hoge Autoriteit „formeel" binnen het kader van het Verdrag is gebleven. Het middel van schending van het Verdrag en dat van „détournement de pouvoir" sluiten elkander uit. „Détournement de pouvoir" is met name niet denkbaar bij Beschikking

1-54, aangezien de Hoge Autoriteit op dit punt niet over een discretionnaire bevoegdheid beschikt, maar veeleer slechts een haar door het Verdrag opgelegde verplichting tot definiëring is nagekomen. Mocht de definitie niet juist zijn, dan kan er hoogstens sprake zijn van schending van artikel 60, lid 1, maar in geen geval van „détournement de pouvoir". Het is onjuist te beweren, dat het geven van voorschriften, die verbeteringen in onnauwkeurige vroegere definities beogen aan te brengen, „détournement de pouvoir" kan opleveren.

Anderzijds heeft de Hoge Autoriteit zich laten leiden door het doel de met het Verdrag strijdige praktijken te verhinderen en in het kader van het Verdrag een regeling te treffen, waarvan de inachtneming redelijkerwijs van de producenten kan worden verlangd. Gezien de geringe stabiliteit der prijzen waardoor de werkelijke toestand van de staalmarkt wordt gekenmerkt, is een voortdurende aanpassing van de prijsschalen bij iedere prijsschommeling, hoe gering ook, praktisch onuitvoerbaar. Bovendien maakt het bij Beschikking 3-54 ingevoerde meer doeltreffende contrôlestelsel een onmiddellijk ingrijpen mogelijk, wanneer verdenking van discriminerende praktijken rijst.

Aangezien het verweerschrift overeenkomstig het tweede lid van artikel 33 van het Reglement van het Hof van Justitie op 20 Maart 1954 aan de Regering van de Italiaanse Republiek is betekend;

Aangezien de repliek ter Griffie is ingediend binnen de termijn, vastgesteld bij Beschikking van de Voorzitter van het Hof van 20 Maart 1954 en overeenkomstig het tweede lid van artikel 33 van het Reglement van het Hof van Justitie op 3 Mei 1954 aan de Hoge Autoriteit is betekend;

Aangezien de dupliek ter Griffie is ingediend binnen de termijn, vastgesteld bij Beschikking van de Voorzitter van het Hof van 4 Mei 1954 en verlengd bij Beschikking van 2 Juni 1954 en overeenkomstig het tweede lid van artikel 33 van het Reglement van het Hof van Justitie op 13 Juli 1954 is betekend;

Aangezien overeenkomstig de eerste alinea van artikel 34 van het Reglement van het Hof van Justitie na het indienen van de dupliek op 12 Juli 1954 de schriftelijke procedure was beëindigd;

Aangezien overeenkomstig de eerste alinea van artikel 34 van het Reglement van het Hof van Justitie de Voorzitter van het Hof op 12 Juli 1954 de Rechter O. Riese als Rechter-Rapporteur heeft aangewezen;

Aangezien de Rechter-Rapporteur in zijn voorlopig rapport heeft bevonden, dat de zaak geen aanleiding geeft tot nader onderzoek;

Aangezien overeenkomstig de laatste alinea van artikel 34 van het Reglement van het Hof van Justitie het Hof, de Advocaat-Generaal gehoord, heeft besloten zonder nader onderzoek van de zaak de mondelinge procedure aan te vangen;

Aangezien overeenkomstig lid 2 van artikel 45 van het Reglement van het Hof van Justitie de Voorzitter van het Hof de zitting voor de mondelinge procedure heeft vastgesteld op 3 November 1954;

Aangezien de openbare zittingen zijn gehouden op 3, 4, 5, 8, 10 en 11 November 1954;

Aangezien gedurende deze zittingen de partijen in haar pleidooien zijn gehoord;

Aangezien op verzoek van de Regering van de Italiaanse Republiek op de zitting van 3 November 1954 het Hof van Justitie op 6 November 1954 een Beschikking heeft genomen, waarbij het Hof:

„de Hoge Autoriteit verzoekt binnen vierentwintig uur de processenverbaal en de adviezen van het Raadgevend Comité, welke op deze zaak betrekking hebben, aan het Hof te doen toekomen met machtiging, bij wijze van uitzondering, daarin te schrappen de namen van degenen, die aan de vergaderingen hebben deelgenomen, alsmede alle aanduidingen, waaruit de identiteit van de verschillende sprekers zou kunnen worden afgeleid";

Aangezien de Hoge Autoriteit binnen de vastgestelde termijn aan deze Beschikking gevolg heeft gegeven;

Aangezien overeenkomstig artikel 11 en de laatste alinea van artikel 21 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie de Advocaat-Generaal ter zitting van 11 November 1954 heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep;

Aangezien overeenkomstig het tweede lid van artikel 50 van het Reglement van het Hof van Justitie de Voorzitter van het Hof ter zitting van 11 November 1954 de mondelinge procedure voor gesloten heeft verklaard;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT:

Aangezien het Hof zijn beslissingen grondt op de volgende overwegingen:

1° Wat betreft de ontvankelijkheid

Partijen werpen geen exceptie van niet-ontvankelijkheid op. Het Hof is van oordeel, dat deze vraag in casu niet ambtshalve behoeft te worden onderzocht.

Het Hof is met de Advocaat-Generaal op dit punt van oordeel, dat één enkel beroep tegen de drie Beschikkingen tezamen mogelijk is; het Hof zal dan echter de aangevoerde argumenten onderzoeken, voorzover het deze, met betrekking tot iedere Beschikking afzonderlijk, ter zake dienend oordeelt.

2° Wat betreft het geschil zelf

De eisende partij bestrijdt de Beschikkingen 1-54, 2-54 en 3-54 wegens schending van het Verdrag en wegens „détournement de pouvoir".

A. — HET MIDDEL VAN SCHENDING VAN HET VERDRAG

I) Ten aanzien van Beschikking 1-54

1° Beschikking 1-54 voert een scherp onderscheid in tussen openbaarmaking en discriminatie; aldus worden twee soorten van inbreuken in het leven geroepen, te weten enerzijds het delict van discriminatie en anderzijds de overtreding van de regels van openbaarmaking der prijzen. Hoewel kan worden toegegeven, dat tussen beide leden van artikel 60 een verband bestaat, doordat zij als doel en middel samenhangen, ziet het Hof in dit onderscheid geen schending van het Verdrag. Immers, het Verdrag bepaalt nergens, dat iedere overtreding van de regels van de openbaarmaking der prijzen tevens een verboden praktijk oplevert. Het is onbetwistbaar, dat, wat in het bijzonder het verbod van discriminerende praktijken betreft, het afwijken, in welke mate dan ook, van prijzen of verkoopsvoorwaarden, zoals deze vervat zijn in de prijsschaal van een onderneming, geen discriminatie oplevert, mits het betreft een transactie van bijzondere aard of wanneer dezelfde afwijking op

alle onderling vergelijkbare transacties wordt toegepast. Op dit punt is Beschikking 1-54 dus in overeenstemming met het Verdrag. Daarentegen zou men kunnen opmerken, dat Beschikking 30-53 aan bedenking onderhevig is, daar zij immers, zonder uitdrukkelijk tegenbewijs toe te laten, discriminatoir verklaart die transacties, die in feite dit gebrek niet aankleeft.

Evenmin gegrond is het verwijt, dat het ontbreken van een nauwkeurige definitie van bijzondere en van onderling vergelijkbare transacties de gelegenheid opent tot discriminatie, deze zou vergemakkelijken in plaats van te bestrijden, en aan het begrip discriminerende praktijk zijn inhoud ontneemt. Het is juist, dat het vroegere stelsel van strikte nakoming der gepubliceerde prijzen, afgezien uiteraard van het geval dat een onderneming opzettelijk haar verplichtingen schond, elke discriminatie scheen te willen uitsluiten; volgens het nieuwe systeem daarentegen is het theoretisch mogelijk, dat een onderneming te goeder trouw een discriminatie begaat in de onjuiste veronderstelling, dat het om een niet-vergelijkbare of om een bijzondere transactie gaat. Immers, het nieuwe stelsel laat aan de onderneming zelve over om uit te maken, of een transactie van bijzondere of van niet-vergelijkbare aard is. Evenwel legt Beschikking 1-54 de bewijslast aan de ondernemingen op; zijn deze niet in staat het bijzondere of niet-vergelijkbare karakter van de transactie te bewijzen, dan zijn zij verantwoordelijk voor hun dwaling en kunnen de in artikel 64 voorziene sancties op hen worden toegepast. Overigens moet worden erkend, dat de begrippen „bijzondere of niet-vergelijkbare transacties" zich moeilijk tot een abstracte definitie lenen. Het is immers mogelijk, dat transacties, die met een tijdsverschil van slechts een dag worden gesloten, niet-vergelijkbaar zijn, wanneer de markt intussen een volkomen verandering heeft ondergaan; anderzijds kunnen twee transacties, hoewel met een tijdsverschil van enige weken afgesloten, vergelijkbaar zijn, wanneer de markt intussen stabiel is gebleven. De vergelijkbaarheid kan dus slechts in het licht van de marktsituatie worden beoordeeld; evenzo kan het bijzondere karakter van een transactie slechts worden aangenomen op grond van omstandigheden die haar kenmerken. De twee hoedanigheden — vergelijkbaar en bijzonder — kunnen objectief door de ondernemingen en de Hoge Autoriteit worden vastgesteld, waaruit volgt, dat het aangevallen stelsel het begrip discriminatie geenszins van haar inhoud berooft; integendeel, dit stelsel maakt het bestrijden van elke dis-

crimінerende praktijk mogelijk. Uit het voorgaande volgt eveneens, dat ongegrond is het argument van de eisende partij, als zouden alleen nog gelijktijdig afgesloten transacties onder het voorschrift vallen, dat gelijke prijzen en verkoopsvoorwaarden moeten worden toegepast.

2° Beschikking 1-54 heft de verplichting tot openbaarmaking niet op, zij handhaaft deze integendeel uitdrukkelijk. Ongegrond is de tegenwerping, dat de Beschikking de voorschriften betreffende de openbaarmaking van de prijzen schendt en het beginsel van openbaarmaking als middel tot het onmogelijk maken van discriminerende praktijken prijs geeft. In verband met Beschikking 2-54 zal het Hof nader hebben te onderzoeken, of het met het Verdrag verenigbaar ware prijsafwijkingen toe te staan en de ondernemingen binnen zekere grenzen vrij te stellen van publicatie, zoals anders dientengevolge telkens nodig zou zijn; in elk geval kan aan dit punt geen argument worden ontleend tegen Beschikking 1-54, daar deze in geen enkel opzicht het beginsel van verplichte openbaarmaking raakt.

3° Beschikking 1-54 schaft geenszins de sancties wegens discriminatie af. Wanneer vergelijkbare transacties niet worden afgesloten tegen dezelfde prijzen en verkoopsvoorwaarden zijn de sancties voorzien in artikel 64 integendeel steeds van toepassing.

4° Tenslotte is niet gegrond het argument van de eisende partij, volgens hetwelk Beschikking 1-54 in plaats van te definiëren wat verboden praktijken zijn, in feite enkele daarvan, die onder het vroegere stelsel onrechtmatig waren, geoorloofd maakt. Hierboven is uiteengezet, dat Beschikking 1-54 een nieuwe definitie van verboden praktijken geeft, in zoverre zij de regel van non-discriminatie scheidt van die betreffende de openbaarmaking. Indien volgens de nieuwe definitie praktijken, die vroeger verboden waren — te weten afwijkingen ten aanzien van de gepubliceerde prijzen —, thans toegelaten zijn, wordt niettemin voorgeschreven, dat deze afwijkingen uniform moeten worden toegepast op alle vergelijkbare transacties; dit geldt uiteraard niet voor bijzondere transacties, die geen discriminatie kunnen opleveren. Het beginsel van het verbod van discriminerende praktijken is dus strikt geëerbiedigd; Beschikking 1-54, hoewel deze het vroegere automatische stelsel loslaat, blijft binnen het kader van een definitie van verboden praktijken.

Op deze gronden is het Hof van oordeel, dat Beschikking 1-54 het Verdrag niet schendt; dientengevolge moet het verzoek tot vernietiging van deze Beschikking, voorzover gegrond op het middel van schending van het Verdrag, worden verworpen.

II) Ten aanzien van Beschikking 2-54

Het Hof is van oordeel, dat het eerste artikel van Beschikking 2-54 in strijd is met het Verdrag, in zoverre dit aan de ondernemingen toestaat, zonder voorafgaande openbaarmaking van gewijzigde prijsschalen, een gemiddelde afwijking naar boven of naar beneden tussen de feitelijk toegepaste en de openbaar gemaakte prijzen toe te passen. Deze schending van het Verdrag volgt uit de volgende overwegingen:

1° Alvorens in bijzonderheden over te gaan tot interpretatie van het tweede lid van artikel 60 van het Verdrag, is het nodig na te gaan welke doelstellingen de Hoge Autoriteit moet nastreven, wanneer zij verboden praktijken definieert en wanneer zij de openbaarmaking van prijzen en verkoopsvoorwaarden regelt.

a) De artikelen 2, 3 en 4 van het Verdrag, waarnaar in de aanhef van lid 1 van artikel 60 wordt verwezen, zijn fundamentele bepalingen, welke de gemeenschappelijke markt en de gemeenschappelijke doelstellingen van de Gemeenschap vaststellen. Hun belang blijkt duidelijk uit artikel 95. Door de Hoge Autoriteit de bevoegdheid te geven verboden praktijken te definiëren, verplicht het Verdrag haar rekening te houden met de in de artikelen 2, 3 en 4 omschreven doelstellingen. Dit vloeit voort uit de in artikel 60 uitdrukkelijk gemaakte verwijzing naar genoemde artikelen. De Hoge Autoriteit is dus niet alleen bevoegd, maar ook verplicht, bij het definiëren der verboden praktijken voor ogen te houden de strijd tegen afspraken tussen de producenten en bedacht te zijn op het bereiken van de laagst mogelijke prijzen overeenkomstig het bepaalde in artikel 3 van het Verdrag, evenals de strijd tegen oneerlijke concurrentie en discriminerende praktijken. Het is om deze redenen, dat het Hof zich niet kan verenigen met de stelling van de eisende partij, als zou artikel 60 slechts doelen op de strijd tegen discriminatie, terwijl de strijd tegen ondernemersafspraken enkel onder artikel 65 en het streven naar zo

laag mogelijke prijzen onder artikel 61 zou vallen. Weliswaar verlenen de artikelen 65 en 61 van het Verdrag aan de Hoge Autoriteit bevoegdheden tot een rechtstreeks optreden tegen afspraken en prijsstijgingen, doch uit het Verdrag volgt (onder andere uit artikel 57, bevattende regels betreffende de productie), dat de Hoge Autoriteit, alvorens gebruik te maken van directe middelen, bij voorkeur de haar ter beschikking staande indirecte middelen dient aan te wenden. Zodoende kan de Hoge Autoriteit eveneens gebruik maken van haar recht tot definiëring van verboden praktijken inzake prijzen, teneinde de met een der in artikel 60 vermelde doelstellingen strijdige praktijken te voorkomen.

Anderzijds blijkt uit de woorden „met name" (in de eerste alinea van artikel 60), dat artikel 60 voornamelijk doelt op oneerlijke concurrentie en discriminerende praktijken.

b) Wat meer in het bijzonder de rol betreft, die door het Verdrag aan de openbaarmaking van de prijsschalen is toegedacht, stelt het Hof, op dit punt het gevoelen van de Advocaat-Generaal delende, vast, dat de verplichte openbaarmaking door het Verdrag is voorgeschreven met het oog op de volgende drie doelstellingen:

1° verboden praktijken zoveel mogelijk te verhinderen;

2° de kopers gelegenheid te geven zich nauwkeurig op de hoogte te stellen van de prijzen en hen te doen deelnemen aan de contrôle op de discriminaties;

3° de ondernemingen gelegenheid te geven nauwkeurig kennis te nemen van de prijzen der concurrenten met het oog op de mogelijkheid van prijsaanpassing.

Is de openbaarmaking aldus met het oog op de bovengenoemde doelstellingen voorgeschreven, zo acht het Verdrag haar niettemin onvoldoende om te waarborgen, dat deze doelstellingen ook werkelijk zullen worden bereikt. De openbaarmaking is slechts één der door het Verdrag voorgeschreven middelen.

Blijft over te doen uitkomen, dat de openbaarmaking van de prijsschalen van publiekrechtelijke aard is; de privaatrechtelijke gevolgen zijn niet in het Verdrag geregeld. Nochtans is

dit publiekrechtelijke karakter, waarop de Advocaat-Generaal terecht de aandacht heeft gevestigd, niet in strijd met de stelling van de eisende partij, dat de openbaarmaking van de prijsschalen ook rechtsgevolgen moet hebben ten aanzien van derden, in het bijzonder ten aanzien van de ondernemingen, die hun prijzen willen aanpassen aan die van de concurrenten. Door dit rechtsgevolg, hetwelk inhaerent is aan de openbaarmaking van de prijsschalen, onderscheidt deze zich inderdaad van de gewone mededelingen aan de Hoge Autoriteit ingevolge artikel 47, alsmede van de openbaarmaking van het door de Hoge Autoriteit volgens artikel 46 verzamelde statistisch materiaal. Ware de openbaarmaking niet bestemd om het publiek in het algemeen in te lichten, dan viel niet te verklaren, waarom in het Verdrag niet eenvoudig wordt gezegd „dat de prijsschalen aan de Hoge Autoriteit moeten worden medegedeeld".

2° In zijn eerste lid verbiedt artikel 60 rechtstreeks en nadrukkelijk zekere praktijken; de Hoge Autoriteit is bevoegd deze te definiëren, maar mag op hun verbod geen uitzondering toelaten.

Het tweede lid van artikel 60 schrijft de verplichte openbaarmaking van de prijsschalen voor „teneinde het bovenstaande te bereiken". Deze woorden geven duidelijk het instrumentaal karakter aan van de daaropvolgende bepalingen betreffende de openbaarmaking der prijzen. Deze laatste is dwingend voorgeschreven; zij wordt beschouwd als een geschikt middel ter bereiking van de in het eerste lid vermelde doelstellingen. Het gaat hier dus enkel om een middel, maar om een middel dat dwingend door het Verdrag is voorgeschreven en dat niet kan worden vervangen door welk ander middel ook dat eventueel tot hetzelfde doel zou kunnen leiden.

Dit verplichte karakter van openbaarmaking van de prijsschalen volgt eveneens uit de woorden „moeten de prijsschalen openbaar worden gemaakt". Het Hof ziet zich derhalve genoopt, de verplichting tot het openbaarmaken van de prijsschalen en verkoopsvoorwaarden te interpreteren als een regel van dwingend recht, waarvan niet mag worden afgeweken; de verplichting is absoluut en moet integraal worden geëerbiedigd.

Het Hof deelt niet de mening van de verwerende partij, dat de in het Verdrag gebezigde uitdrukking „être rendus publics" minder

krachtig is dan de uitdrukking „être publiés". Immers, het Verdrag gebruikt in de laatste twee leden van artikel 46 deze twee termen als gelijkwaardig. In elk geval moet de openbaarmaking op zodanige wijze geschieden, dat allen die aan de markt deelnemen (eventuele toekomstige kopers en concurrenten) de prijsschalen kunnen kennen; alleen een dergelijke openbaarmaking is dienstig tot het doel waartoe zij is voorgeschreven.

3° Lid 2 sub a bepaalt niet uitdrukkelijk op welk ogenblik de prijsschalen en verkoopsvoorwaarden openbaar moeten worden gemaakt. Men behoeft slechts lid 2 sub *b* betreffende de toegepaste wijze van prijsnotering te lezen om te begrijpen, dat de openbaarmaking van de prijsschalen aan elke verkoop op de gemeenschappelijke markt moet voorafgaan.

Immers, sub *b* van lid 2 van artikel 60 wordt nader bepaald, dat de toegepaste wijze van prijsnotering niet tot gevolg mag hebben een verhoging van de toegepaste prijzen, vergeleken met de prijs „voorzien in de bedoelde prijsschaal", hetgeen nogmaals bevestigt, dat de prijsschalen opgaven van de prijzen inhouden, waartegen de producten worden aangeboden, welke prijzen het mogelijk maken elke geoorloofde transactie nauwkeurig te berekenen en voorts dat deze prijsschalen vóór hun toepassing openbaar moeten worden gemaakt.

Bovendien bepaalt paragraaf 30, No. 2, van de Overeenkomst met betrekking tot de Overgangsbepalingen, dat de door de ondernemingen toegepaste prijzen voor de verkoop van staal op de Italiaanse markt niet lager zullen mogen zijn dan de prijzen voorzien in de prijsschalen voor onderling vergelijkbare transacties. Deze bepaling bevestigt, dat de prijsschaal slechts een opgave van prijzen is, waartegen de producten worden aangeboden, welke opgave aan iedere koopovereenkomst voorafgaat.

Het Verdrag is trouwens zeer duidelijk in zijn bewoordingen, waar het spreekt van „de prijsschalen" en niet van „prijsschalen". De bedoelde prijsschalen zijn dus geen documenten uitsluitend aan het Verdrag eigen en speciaal ingevoerd om de doelstellingen daarvan te verwezenlijken, maar documenten van een type, dat reeds krachtens tevoren bestaande handelsgebruiken burgerrecht heeft verkregen en dat volgens deze gebruiken steeds — hetzij algemeen, hetzij voorlopig, al naar het bijzondere geval — het karakter heeft

van een aanbod tot contracteren op basis van de daarin vermelde prijzen.

De prijsschalen verliezen dit karakter van een aanbod tot contracteren niet, ofschoon het Verdrag er gebruik van maakt ten behoeve van door zijn bepalingen erkende doeleinden van openbaar belang. Het lijdt dus geen twijfel, dat de uitdrukking „prijsschaal" in het Verdrag haar normale betekenis behoudt en doelt op de prijzen, waartegen de ondernemingen zich bereid verklaren hun producten te verkopen.

Deze interpretatie wordt bovendien bevestigd — en op dit punt sluit het Hof zich aan bij de Advocaat-Generaal — door het feit, dat de tekst van lid 2 van artikel 60 een onderscheid maakt tussen toegepaste prijzen en berekende prijzen; deze laatste uitdrukking, gebezigd in lid 2 sub *b* van artikel 60, doelt op de prijzen waartegen de transacties werkelijk plaats vinden; hieruit blijkt dus, dat de uitdrukking „toegepaste prijzen" de door de verkopers gevraagde prijzen aanduidt, hoewel het duidelijker zou zijn geweest, indien het Verdrag hiervoor de uitdrukking „toe te passen prijzen" had gebezigd.

De Hoge Autoriteit zelf schijnt trouwens het Verdrag in deze zin, zowel in de vroegere Beschikkingen als in Beschikking 2-54 steeds te hebben geïnterpreteerd; artikel 4 van Beschikking 31-53, zowel als artikel 3 van Beschikking 2-54 bepalen immers, dat de prijsschalen en verkoopsvoorwaarden van kracht zijn „ten vroegste vijf volle dagen (één dag volgens artikel 3 van Beschikking 2-54) nadat zij in gedrukte vorm aan de Hoge Autoriteit zijn toegezonden".

Uit de overwegingen, die aan Beschikking 2-54 voorafgaan, blijkt eveneens, dat de Hoge Autoriteit zelve uitgaat van de gedachte, dat de prijsschalen openbaar moeten worden gemaakt alvorens zij worden toegepast: nadat in de tweede overweging is gezegd, dat de prijsschalen het op de markt op ondubbelzinnige wijze tot stand gekomen prijspeil tot uitdrukking dienen te brengen, voorziet de derde overweging enige faciliteiten, welke men wil toekennen aan de ondernemingen, en aan deze faciliteiten voegt de vierde overweging een nieuwe toe, welke bestaat in het terugbrengen tot een minimum van de termijn voor de inwerkingtreding van nieuwe prijsschalen. Het zou moeilijk zijn, hierin een

faciliteit te zien, wanneer de prijsschalen slechts ex post de ontwikkeling van de markt zouden weergeven. Een faciliteit is het slechts, indien het beginsel van voorafgaande openbaarmaking wordt aanvaard; immers, alleen dan zou deze faciliteit voor de ondernemingen van belang zijn, daar zij in dat geval niet genoodzaakt zouden zijn verschillende dagen te wachten alvorens zij koopcontracten kunnen sluiten op basis van de nieuwe prijzen.

Aangenomen moet dus worden, dat de openbaarmaking van de prijsschalen verplicht dient te geschieden, alvorens de ondernemingen de nieuwe prijzen mogen toepassen.

Overigens blijkt uit de voorafgaande beschouwingen, dat het woord „prijsschaal" steeds gepubliceerde prijsschalen aanduidt. Ook op dit punt verenigt het Hof zich met de opvattingen van de Advocaat-Generaal. De door de verwerende partij geopperde suggestie om de uitdrukking „prijsschaal" hier in een andere zin te verstaan, wordt door het Hof niet aanvaard.

4° Na te hebben vastgesteld, dat de prijsschalen en verkoopsvoorwaarden, voordat zij op de gemeenschappelijke markt mogen worden toegepast, moeten worden openbaar gemaakt, dient te worden beslist, of het Verdrag de publicatie van exacte prijzen eist, dan wel of met openbaarmaking van gemiddelde, bij benadering aangeduide prijzen kan worden volstaan. Het is niet twijfelachtig, dat het Verdrag de publicatie van exacte prijzen in de vorm van prijsschalen voorschrijft. Dit volgt uit de doelstellingen waartoe het beginsel van de openbaarmaking van de prijzen moet leiden: het verstrekken van gegevens aan de kopers heeft voor dezen slechts dan waarde, wanneer zij daardoor worden ingelicht omtrent de exacte prijzen waarvoor zij kunnen kopen. De openbaarmaking moet eveneens prijsaanpassing mogelijk maken en deze moet wel geschieden volgens de exacte prijzen, die de concurrentie berekent. Prijsaanpassing is een recht, dat door het Verdrag aan de ondernemingen is toegekend en niet slechts een bevoegdheid, waarvan alleen gebruik kan worden gemaakt wanneer de ondernemingen door andere min of meer toevallige middelen erin slagen zich op de hoogte te stellen van de door hun concurrenten toegepaste prijzen.

Schrijft het Verdrag aldus wegens de bovenvermelde redenen gebiedend de voorafgaande openbaarmaking van de exacte prij-

zen voor, dan volgt daar tenslotte uit, dat de bevoegdheid van de Hoge Autoriteit om de mate en de vorm van de openbaarmaking vast te stellen, haar niet toestaat inbreuk te maken op het beginsel van verplichte openbaarmaking der exacte prijzen.

Gezien het dwingend karakter van lid 2 sub a van artikel 60 en het feit, dat uit geen enkele Verdragsregel het tegendeel volgt, kan de bevoegdheid, welke aan de Hoge Autoriteit in de tussenzin „ ‚in de mate en in de vorm, zoals deze door de Hoge Autoriteit worden voorgeschreven,", is toegekend, niet worden geïnterpreteerd op een wijze, die de Hoge Autoriteit de bevoegdheid zou geven, de prijsschalen niet openbaar te maken. Uit de bewoordingen van de tussenzin „ ‚in de mate en in de vorm," volgt, dat de Hoge Autoriteit bevoegd is de inhoud van de prijsschalen te bepalen. Deze inhoud moet evenwel aan het openbaar belang beantwoorden, zodat de Hoge Autoriteit slechts bevoegd is de minimumeisen te regelen, waaraan de prijsschalen, zoals zij worden opgesteld, moeten voldoen.

Met andere woorden, de uitdrukking „ ‚in de mate en in de vorm zoals deze door de Hoge Autoriteit worden voorgeschreven," machtigt de Hoge Autoriteit stellig de omvang van de openbaarmakingen voor te schrijven, dat wil zeggen de uitgebreidheid van deze publicaties voorzover het gaat om de regeling van de modaliteiten ervan; de Hoge Autoriteit kan eveneens vaststellen, hetgeen zij ook deed, de termijn, na afloop waarvan een nieuwe prijsschaal van kracht wordt, voorts daaraan toevoegen, dat bepaalde kortingen — zoals de korting voor tweede keus enz. — vermeld moeten worden in de prijsschalen, en zij kan beslissen of bijvoorbeeld de verpakkingskosten al dan niet moeten worden openbaar gemaakt. Daarentegen dient, op grond van het door het Verdrag voorgeschreven stelsel, de prijsschaal alles te behelzen, dat tot kennis van de exacte prijs onontbeerlijk is. Het feit, dat de openbaarmaking van de prijsschalen rekening moet houden met de doelstellingen waartoe zij volgens het Verdrag moet dienen, laat niet toe de stelling van de Hoge Autoriteit te aanvaarden, dat zij de bevoegdheid zou hebben geheel naar vrij goedvinden voor te schrijven wat al dan niet openbaar moet worden gemaakt. Volgens deze stelling, welke het Hof verwerpt, zou er ten aanzien van de gegevens, die van de verplichting tot openbaarmaking kunnen worden uitgezonderd, geen enkele beperking bestaan. De Hoge

Autoriteit zou aldus nog veel omvangrijkere marges kunnen toelaten. Het zou niet te voorzien zijn, waar hier de grens zou liggen; immers, zij zou dan regelingen kunnen geven, gaande van eenvoudige trapsgewijze openbaarmaking (dus bijvoorbeeld prijzen van 80-120) tot niet-openbaarmaking van prijzen voor gehele categorieën van producten toe — in één woord, zij zou het beginsel van verplichte openbaarmaking, beginsel voorzien door het Verdrag, terzijde kunnen stellen.

Nog één punt dient te worden onderzocht. Indien het waar is, dat de bevoegdheid van de Hoge Autoriteit in deze materie een regelende bevoegdheid is voor wat betreft de minimumeisen waaraan de prijsschalen moeten beantwoorden, dan geldt hetzelfde ten aanzien van de omvang van de openbaarmaking zelve. Het is dus niet voldoende, dat het overleggen van de prijsschalen aan de Hoge Autoriteit verzekerd is, want in dit geval zou het Verdrag hebben kunnen volstaan met te bepalen, dat de prijsschalen aan de Hoge Autoriteit moeten worden overgelegd. De prijsschalen moeten worden openbaar gemaakt en de bevoegdheid van de Hoge Autoriteit „ ,de mate en de vorm," voor te schrijven houdt dus ook in de plicht er voor te waken, dat de mate en de vorm waarin de prijsschalen worden openbaar gemaakt en ter beschikking gesteld van het publiek in het algemeen, geheel aan het openbaar belang beantwoorden.

De tekst van Beschikking 31-53 is met uiterste zorg geredigeerd; artikel 1 verklaart, dat de ondernemingen van de staalindustrie hun prijsschalen en verkoopsvoorwaarden dienen openbaar te maken alsook elke latere wijziging, zulks overeenkomstig de bepalingen van de Beschikking; artikel 2 somt vervolgens de zeer nauwkeurige aanduidingen op, welke de prijsschalen moeten bevatten, op deze wijze aan de woorden „mate" en „vorm", welke het Verdrag bezigt, een redelijke interpretatie gevend; artikel 4 bepaalt, dat de prijsschalen ten vroegste vijf volle dagen, nadat zij aan de Hoge Autoriteit zijn toegezonden, van kracht worden en dat zij door de verkoper aan iedere belanghebbende op verzoek moeten worden medegedeeld.

Daarentegen bepaalt artikel 1 van Beschikking 2-54 niet, in welke mate de prijsschalen van de ondernemingen moeten worden openbaar gemaakt, maar wel de mate, waarin de Hoge Autoriteit het niet in acht nemen van openbaar gemaakte prijsschalen als

geoorloofd zal beschouwen. Dit is in strijd met lid 2 van artikel 60 van het Verdrag.

Nog dient te worden opgemerkt, dat de interpretatie van het Hof steun vindt in het feit, dat de Hoge Autoriteit de mate van de openbaarmakingen kan vaststellen na raadpleging van het Raadgevend Comité alleen, terwijl zij voor de definiëring van de verboden praktijken bovendien de Raad van Ministers dient te raadplegen. Dit is begrijpelijk, wanneer de Hoge Autoriteit bij het vaststellen van de mate van openbaarmaking niet bevoegd is te raken aan het beginsel van nauwkeurige en verplichte openbaarmaking van de prijzen en de verkoopsvoorwaarden. Had het Verdrag een grotere vrijheid willen geven en de Hoge Autoriteit het recht willen toekennen van dit beginsel af te wijken, dan zou deze bevoegdheid logischerwijze eveneens onderworpen zijn aan raadpleging van de Raad.

5° Tenslotte moet worden nagegaan, of het resultaat, waartoe het onderzoek der teksten en der ratio legis het Hof heeft gebracht, niet in strijd is met de andere doelstellingen van het Verdrag dan wel afstuit op andere overwegingen. Dit is echter niet het geval. Er zij nogmaals op gewezen, dat het stelsel van voorafgaande openbaarmaking van de exacte prijzen een dwingend door lid 2 van artikel 60 voorgeschreven beginsel vormt. Hieruit volgt, dat dit beginsel niet kan worden ontdoken, ook niet ten behoeve van een stelsel, dat beter is aangepast aan de nagestreefde doelstellingen. Het staat niet aan het Hof zich uit te spreken over de opportuniteit van het door het Verdrag opgelegde stelsel, noch ook een wijziging van het Verdrag in overweging te geven; het Hof is volgens artikel 31 gehouden de eerbiediging van het recht bij de uitlegging en toepassing van het Verdrag, zoals het luidt, te verzekeren.

a) De tegenwerping, dat in tijden van baisse een contrôle door de kopers niet werkt, gaat niet op, daar de openbaarmaking niet uitsluitend is voorgeschreven om zulk een contrôle mogelijk te maken, maar evenzeer om de kopers de gelegenheid te geven zich op de hoogte te stellen van de exacte prijzen, alsmede om door de ondernemingen prijsaanpassing mogelijk te maken. Deze tegenwerping kan dan ook een prijsgeven van het door het Verdrag voorziene beginsel van openbaarmaking niet rechtvaardigen.

b) De verwerende partij heeft de nadruk gelegd op het gevaar van afspraken tussen producenten, een gevaar dat inhaerent zou zijn aan het vroegere stelsel. Het is echter geenszins bewezen, dat door het invoeren van de gemiddelde marge aan dit gevaar wordt ontkomen. Zelfs wanneer het nieuwe stelsel een zeker nut zou hebben voor het verminderen van dit gevaar, zou dit een veronachtzaming van de andere doelstellingen waartoe de openbaarmaking moet dienen niet rechtvaardigen. Overigens staat het Verdrag aan de Hoge Autoriteit toe met andere middelen op te treden, zodra zij verneemt dat prijsafspraken zijn ontstaan.

c) De toestand van de markt, en met name het constateren van een tendens tot prijsdaling, kan al evenmin de opheffing van het beginsel van openbaarmaking rechtvaardigen; immers, deze openbaarmaking is door het Verdrag voorgeschreven. In geval van crisis of ernstige verstoring van de markt verleent het Verdrag bevoegdheden aan de Hoge Autoriteit — met name in artikel 60, lid 2 sub *b* in fine, artikel 61, artikel 63 en de artikelen 58 en 59 — maar nergens is terzijdestelling van de verplichte openbaarmaking der prijsschalen voorzien. Het beginsel van verplichte openbaarmaking, voorgeschreven door het Verdrag, heeft trouwens een algemeen karakter en is geenszins van de conjunctuur afhankelijk gesteld.

d) Het beginsel van de vrije prijsvorming door de markt heeft bij het Hof zeer zwaar gewogen, maar ook deze overweging vermag niet een andere beslissing te rechtvaardigen. Het Verdrag gaat uit van de gedachte, dat de vrije prijsvorming gewaarborgd wordt door de vrijheid der ondernemingen hun prijzen zelf vast te stellen en nieuwe prijsschalen openbaar te maken wanneer zij deze prijzen willen wijzigen. Bij verandering van de conjunctuur zijn de producenten gedwongen hun prijsschalen aan te passen en op deze wijze „worden de prijzen door de markt bepaald". Maar ook al gaat men uit van de gedachte van vrije prijsvorming, niet mag worden vergeten, dat het Verdrag zowel discriminatie verbiedt als het recht tot prijsaanpassing voorziet. Om deze redenen is het beginsel van verplichte en voorafgaande openbaarmaking van de prijsschalen en de verkoopsvoorwaarden in het Verdrag neergelegd. Het Hof moet zich onthouden van een uitspraak over de opportuniteit

van dit stelsel; het kan slechts vaststellen, dat dit stelsel in het Verdrag is vastgelegd, dat — terecht of ten onrechte — geen bepaling bevat, welke een soepele regeling met betrekking tot de prijsschalen in geval van geringe of voorbijgaande prijsschommelingen zou veroorloven.

6° De eisende partij heeft voor het eerst in haar repliek het middel opgeworpen, dat de nieuwe regeling de ondernemingen gelegenheid geeft het discriminerende karakter van bepaalde transacties gedurende zestig dagen niet naar buiten te doen blijken. De verwerende partij ziet hierin een nieuw middel, dat zij op grond van artikel 29, lid 3, van het Reglement van het Hof van Justitie niet-ontvankelijk acht.

Het Hof is van oordeel, dat het hier slechts een argument betreft, dat is aangevoerd ter ondersteuning van de in het verzoekschrift gestelde schending van het Verdrag, en dat derhalve van niet-ontvankelijkheid geen sprake kan zijn. Bedoeld argument mist daarentegen feitelijke grondslag en moet derhalve worden verworpen nu bij Beschikking 3-54 is voorgeschreven, dat de nodige gegevens elke veertien dagen in rapporten aan de Hoge Autoriteit moeten worden neergelegd.

Voorts heeft de eisende partij nog de volgende middelen opgeworpen:

7° Het middel, dat het Raadgevend Comité niet overeenkomstig de voorschriften van het Verdrag is geraadpleegd:

De verwerende partij verzoekt het Hof dit middel niet-ontvankelijk te verklaren daar het niet in het verzoekschrift voorkomt. Het Hof is van oordeel dat dit middel in ieder geval moet worden onderzocht, en, indien gegrond, zou moeten leiden tot ambtshalve vernietiging wegens schending van het Verdrag of van wezenlijke vormvoorschriften.

De processen-verbaal van het Raadgevend Comité, welke aan het Hof ingevolge zijn Beschikking van 6 November 1954 zijn overgelegd, leveren het bewijs, dat het Raadgevend Comité overeenkomstig de voorschriften is geraadpleegd, dat het een advies heeft

gegeven over bepaalde wijzigingen van de Beschikkingen 30-53 en 31-53 en dat de enige punten waarover de beraadslaging niet werd afgesloten, te weten de vrijstelling van de verplichting tot opneming in de prijsschalen en de definitie van termijncontracten en van openbare aanbestedingen, voor de beoordeling van de wettigheid van de bestreden Beschikkingen niet in aanmerking komen.

De processen-verbaal geven een geheel van meningen weer, dat de Hoge Autoriteit evenals het Raadgevend Comité gerechtigd was als een advies te beschouwen.

Op dit punt sluit het Hof zich aan bij de conclusie van de Advocaat-Generaal.

8° Het middel, dat de bestreden Beschikkingen niet voldoende met redenen zijn omkleed aangezien verschillende afwijkende adviezen niet zijn vermeld:

Dit middel stelt schending van een vormvoorschrift en werd voor het eerst bij repliek opgeworpen. Om deze reden en aangezien de openbare orde geen onderzoek ambtshalve vereist, verklaart het Hof, in overeenstemming met de Advocaat-Generaal, dit middel overeenkomstig artikel 29, lid 3, van het Reglement van het Hof van Justitie niet-ontvankelijk.

9° Het Hof heeft ambtshalve de vraag onderzocht, of artikel 1 van Beschikking 2-54 schending van wezenlijke vormvoorschriften oplevert. Dit artikel geeft slechts nieuwe regels betreffende het openbaarmaken van nieuwe prijsschalen. Wordt dit artikel echter in verband met Beschikking 1-54 gelezen, dan zou de vraag kunnen rijzen of er in werkelijkheid niet een aanvulling op de definitie van verboden praktijken in schuilt. Ware dit het geval, ging het hier dus om een indirecte en aanvullende definitie van verboden praktijken, dan had de Raad krachtens artikel 60, lid 1, moeten zijn geraadpleegd. Een dergelijke officiële raadpleging heeft niet plaats gehad en de niet-officiële mededeling door de Hoge Autoriteit aan de Raad kan niet als een nakoming van dit voorschrift worden beschouwd. Het Hof is echter van oordeel, dat artikel 1 van Beschikking 2-54 niet een definitie van verboden praktijken bevat, maar zich beperkt tot het stellen van regels betreffende het openbaarmaken van de prijsschalen.

10° De verwijziging in artikel 2 van Beschikking 2-54 naar haar artikel 1 leidt niet tot vernietiging van artikel 2, daar deze verwijzing door de vernietiging van artikel 1 zonder betekenis is geworden.

De eisende partij vraagt vernietiging van artikel 3 der Beschikking 2-54. Op hoger aangegeven gronden acht het Hof dit artikel niet in strijd met het Verdrag.

De overige artikelen van Beschikking 2-54 zijn niet door de eisende partij bestreden en het Hof vindt geen termen deze artikelen te vernietigen.

11° De eisende partij vordert vernietiging van de artikelen 1, 2 en 3 van Beschikking 2-54 wegens schending van paragraaf 30 van de Overeenkomst met betrekking tot de Overgangsbepalingen. Deze eis moet — wat betreft de artikelen 2 en 3 van Beschikking 2-54 — op de bovenvermelde gronden worden verworpen. Indien artikel 3 van Beschikking 2-54, waardoor de voor de toepassing van nieuwe prijsschalen voorziene termijn wordt verkort, al tot gevolg heeft, dat Italiaanse ondernemingen genoodzaakt zijn sneller te reageren op eventuele wijzigingen van de prijsschalen hunner concurrenten, zo maakt het artikel geen ernstige inbreuk op de hun verleende bijzondere bescherming.

De gegrondheid der vordering van de eisende partij ten aanzien van artikel 1 van genoemde Beschikking volgt intussen uit de volgende overwegingen:

Zelfs indien men van oordeel is, dat paragraaf 30 van de Overgangsbepalingen in het bijzonder ten doel heeft te verbieden, zich aan de prijzen van de Italiaanse ondernemingen aan te passen, dan volgt daar niet noodzakelijkerwijze uit, dat de bewoordingen van deze bepaling bescherming van de Italiaanse staalindustrie in een andere vorm uitsluiten. De bewering van het tegendeel zou een petitio principii betekenen. Immers, bij gebreke van een duidelijke en nauwkeurige tekst is het evenzeer gerechtvaardigd aan te nemen, dat de Overeenkomst de Italiaanse ondernemingen — als overgangsmaatregel en bij wijze van uitzondering — onverkort het voordeel heeft willen waarborgen van de bescherming op

douanegebied, die daarbij ten behoeve van deze ondernemingen werd ingevoerd. Het eigenlijke doel van de Overeenkomst is te voorkomen, dat Italiaanse ondernemingen op de Italiaanse markt concurrentie ondervinden van niet-Italiaanse ondernemingen die prijzen, lager dan die van hun eigen prijsschalen, toepassen.

Het Hof ziet in paragraaf 30, No. 2, van de Overgangsbepalingen een verbod van verkoop in Italië beneden de in de prijsschalen vermelde prijzen. Dit verbod heeft slechts zin, wanneer in de andere landen van de Gemeenschap verkopen beneden de prijsschalen bij uitzondering op grond van speciale bepalingen zijn toegestaan. Een dergelijke bepaling is die van artikel 60, lid 2 sub *b*, betreffende het recht van prijsaanpassing. De bestreden Beschikkingen echter voeren een nieuw stelsel in, dat van toepassing is op de gehele gemeenschappelijke markt, volgens welk stelsel verkoop tegen prijzen lager dan die van de prijsschalen geoorloofd is. Aangenomen moet worden, dat dit stelsel onderworpen blijft aan het verbod dat is neergelegd in paragraaf 30, en dit te meer nu deze paragraaf niet uitdrukkelijk van prijsaanpassing gewaagt, maar in volstrekt algemene bewoordingen is vervat. Paragraaf 30 moet dan ook als volgt worden geïnterpreteerd: zelfs wanneer bij uitzondering verkoop beneden de prijsschalen geoorloofd is, zo geldt zulks niet voor de Italiaanse markt. Wat het stelsel van prijsafwijkingen ten aanzien van de prijsschalen betreft, verbiedt paragraaf 30 dit tot de Italiaanse markt uit te strekken. Beschikking 2-54 miskent dit verbod en schendt daardoor een rechtsregel met betrekking tot de toepassing van het Verdrag.

III) Ten aanzien van Beschikking 3-54

Beschikking 3-54, welke een stelsel van berichtgeving en contrôle instelt, is op artikel 47 van het Verdrag gebaseerd. Dit artikel staat immers aan de Hoge Autoriteit toe de voor de vervulling van haar taak nodige gegevens te verzamelen. Beschikking 3-54 is derhalve in overeenstemming met het Verdrag. Het feit, dat de Hoge Autoriteit dit stelsel van berichtgeving heeft gecombineerd met de contrôle op het stelsel van de in artikel 60 voorziene openbaarmakingen, is aan generlei bedenking onderhevig.

Indien Beschikking 3-54 blijkbaar al ten doel heeft om het stelsel van prijsafwijkingen tot een sluitend geheel te maken —

welk stelsel bij het eerste artikel van Beschikking 2-54 is ingevoerd en hierboven in strijd met het Verdrag verklaard — niettemin schendt deze Beschikking op zichzelf het Verdrag niet; er is geen reden haar te vernietigen, ofschoon het duidelijk is, dat zij door de vernietiging van artikel 1 der Beschikking 2-54 haar werking en betekenis verliest.

B. — HET MIDDEL VAN „DÉTOURNEMENT DE POUVOIR"

In overeenstemming met de conclusie van de Advocaat-Generaal, waarnaar wordt verwezen, is het Hof van oordeel, dat het middel van „détournement de pouvoir" tegen de verwerende partij niet staande kan worden gehouden met betrekking tot de bestreden Beschikkingen.

Hierboven is reeds uiteengezet, dat de Hoge Autoriteit, bij de vervulling harer plicht om voornamelijk te strijden tegen oneerlijke concurrentie en discriminerende praktijken, het recht heeft rekening te houden met de verboden, die voortvloeien uit de artikelen 2, 3 en 4, zodat haar allerminst verweten kan worden deze bepalingen voor ogen te hebben gehouden.

Zelfs wanneer de bestreden Beschikkingen mede waren ingegeven door de gedachte om een nieuw stelsel in te voeren, dat meer geschikt is dan het oude om door de ondernemingen te worden geëerbiedigd, zo mag hieruit nog niet worden afgeleid, dat dit nieuwe stelsel ten doel had aan vroeger begane overtredingen haar onwettig karakter te ontnemen. In elk geval is het duidelijk, dat de Beschikkingen voornamelijk gericht waren op het nastreven van de door het Verdrag omschreven doelstellingen. Zelfs indien de Hoge Autoriteit zich naast andere motieven, die haar optreden wel rechtvaardigden, zou hebben laten leiden door een niet-gerechtvaardigd motief, te weten de bedoeling sancties tegen schuldige ondernemingen te vermijden, dan zouden de Beschikkingen daardoor nog geen „détournement de pouvoir" opleveren, voor zover zij althans geen inbreuk maken op het wezenlijke doel, namelijk het verbod van oneerlijke concurrentie en discriminatie. Op de hierboven onder I uiteengezette gronden is het Hof van oordeel, dat dit laatste niet het geval is.

C. — OVERLEGGING VAN STUKKEN KRACHTENS ARTIKEL 23 VAN HET STATUUT VAN HET HOF VAN JUSTITIE

De eisende partij heeft ter zitting van 3 November 1954 het Hof verzocht, de verwerende partij overeenkomstig artikel 23 van het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie uit te nodigen tot het produceren van alle stukken op de zaak betrekking hebbende. Bij haar Beschikking van 6 November 1954 heeft het Hof ambtshalve de Hoge Autoriteit bevolen de processen-verbaal en de adviezen van het Raadgevend Comité met betrekking tot deze zaak aan het Hof over te leggen, zich daarbij het recht voorbehoudende zich later uit te spreken over de eventuele overlegging van de processen-verbaal van de Raad van Ministers en van de Hoge Autoriteit. Ook al was overlegging van deze processen-verbaal niet uitdrukkelijk gevraagd, dit verzoek lag niettemin besloten in het verzoek alle stukken met betrekking tot de zaak over te leggen. Het Hof oordeelt dit verzoek ontvankelijk. Immers, de eisende partij mocht aannemen, dat aan deze uit artikel 23 van het Statuut voortvloeiende verplichting stellig zou worden voldaan; bovendien heeft zij eerst bij de aanvang van de mondelinge procedure kunnen vaststellen, dat de Hoge Autoriteit nog niet alle stukken aan het Hof had overgelegd.

Het Hof stelt vast, dat de verwerende partij de processen-verbaal van de Hoge Autoriteit overeenkomstig artikel 23 van het Statuut van het Hof van Justitie had behoren over te leggen. Op een daartoe strekkend verzoek zou het Hof haar hebben toegestaan alle namen van sprekers te schrappen en het zou, zo nodig, de bespreking van deze documenten met gesloten deuren hebben bevolen. Het Hof acht het echter niet noodzakelijk de overlegging van deze processen-verbaal te bevelen, noch ook die van de Ministerraad; immers, de door de verwerende partij overgelegde stukken zijn in dit geval voldoende om het Hof in te lichten over het doel, dat de Hoge Autoriteit zich had gesteld.

PROCESKOSTEN EN VERWIJZING VAN DE ZAAK NAAR DE HOGE AUTORITEIT

1° Krachtens artikel 60 van het Reglement van het Hof van Justitie wordt de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten veroordeeld. Het Hof kan niettemin volgens lid 2 van dit artikel

de kosten geheel of gedeeltelijk compenseren, wanneer de partijen onderscheidenlijk op één of meer punten in het ongelijk zijn gesteld.

In het onderhavige geval is de eisende partij gedeetelijk in het gelijk gesteld, en wel op een belangrijk punt, namelijk de vernietiging van het eerste artikel van Beschikking 2-54, waarbij het stelsel van gemiddelde afwijking ten aanzien van de in de prijsschalen openbaar gemaakte prijzen werd ingevoerd. Onder deze omstandigheden is het Hof van oordeel, dat het billijk ware de eisende partij het recht toe te kennen de helft van haar kosten door de verwerende partij te laten vergoeden.

2° Volgens artikel 34 van het Verdrag moet een zaak, indien vernietiging wordt uitgesproken, worden teruggewezen naar de Hoge Autoriteit, die gehouden is de maatregelen te nemen welke de tenuitvoerlegging van de beslissing tot vernietiging met zich medebrengt.

Voor zover het beroep gegrond is bevonden, en gezien het belang dat de eisende partij heeft bij een uitspraak over de aangevoerde middelen, blijft artikel 34 toepasselijk, ook nu de vernietiging van artikel 1 van Beschikking 2-54 formeel niet kan worden uitgesproken, omdat dit artikel reeds vóór dit arrest wordt gewezen, zij het ook op dezelfde dag, werd vernietigd;

Gezien de processtukken;

Gehoord partijen in haar pleidooien;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op de artikelen 31, 33, 34 en 60 van het Verdrag;

Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie;

Gelet op het Reglement van het Hof van Justitie, alsmede het Reglement van het Hof van Justitie betreffende de Justitiekosten;

HET HOF VAN JUSTITIE

Verwerpende al hetgeen meer of anders is gevorderd,

Verklaart en beslist als volgt:

Verklaart gegrond het beroep tot vernietiging van artikel 1 der Beschikking 2-54 wegens schending van het Verdrag en van de Overeenkomst met betrekking tot de Overgangsbepalingen; wijst de zaak in zoverre terug naar de Hoge Autoriteit;

Verwerpt het beroep tot vernietiging van de Beschikkingen 1-54 en 3-54, alsmede van de artikelen 2 en 3 van Beschikking 2-54;

Bepaalt, dat de verwerende partij haar eigen kosten draagt en aan de eisende partij de helft van haar kosten zal vergoeden.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg op twintig December negentienhonderdvierenvijftig:

PILOTTI SERRARENS HAMMES
RIESE DELVAUX RUEFF VAN KLEFFENS

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op eenentwintig December negentienhonderdvierenvijftig.

De Voorzitter, *De Rechter-Rapporteur,*
M. PILOTTI O. RIESE

De Griffier,
A. VAN HOUTTE